

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Psihologie

Varianta 4

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÊTEL **(30 pont)**

Îrja a vizgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van!

1. Az exteroceptív érzetek csoportjához tartoznak:
 - a. tapintási érzetek
 - b. zsigeri fájdalmak
 - c. propioceptív érzetek
 - d. szervi érzetek
2. Egy tárgy észlelési képe:
 - a. sematikus
 - b. tartalmilag szegény
 - c. elsődleges
 - d. elvont
3. Egy tárgy képzete:
 - a. az adott tárgy észlelési minőségétől független
 - b. magába foglalja mind a lényeges, mind a részletes tulajdonságait az észlelt tárgynak
 - c. nem integrálható a gondolkodásba és a képzeletbe
 - d. függetleníthető attól a kontextustól ahol az észlelése megtörtént
4. Az esztétikai szükségletek:
 - a. a spirituális szükségletek részei
 - b. velűnksűletettek
 - c. Maslow piramis alján helyezkednek el
 - d. az anyagi szükségletek részei
5. Az érzelmi átélések mindig:
 - a. pozitívak
 - b. negatívak
 - c. objektívek
 - d. szubjektívek
6. Az introveltált személyek esetén a figyelem túlnyomórészt:
 - a. belső
 - b. külső
 - c. reprodutív
 - d. objektív
7. A viselkedés önszabályozó folyamata, amely a verbális eszközök által valamint az idegi energiákat a kitűzött tudatos célok megvalósítása irányába összpontosítja a célok megvalósítása során felmerűlő akadályok lekűzdése érdekében:
 - a. a képzelet
 - b. a motiváció
 - c. az akarat
 - d. a figyelem

8. Az a kognitív-érzékelési folyamat amely a tárgy hiányában ennek konkrét tulajdonságait sematikus kép formájában tükrözi az:
- a gondolkodás
 - az észlelés
 - az érzékelés
 - a képzet
9. Jolinak a szülei megígérték egy külföldi kirándulást, ha a tanév végén tanulmányai az első öt között van az osztályban. Ebben a helyzetben az általuk alkalmazott motiváció:
- kognitív
 - negatív
 - belső
 - külső
10. János bármikor, amikor olyant lát vagy hall ami számára vicces, nevetésbe tör ki, ami rávilágít arra, hogy nem tudja ellenőrzése alatt tartani:
- az érzéseit
 - az érzelmeit
 - a szenvedélyeit
 - a hangulatát

II. TÉTEL

(30 pont)

A.

A baloldali oszlopban a képzelet folyamatai vannak felsorolva, a jobboldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz kijelentések. Írják a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. Egybeolvasztás	1. Az a folyamat, mely során annak érdekében, hogy egy másik személy viselkedését jobban megértsük észlelési, intellektuális vagy érzelmi szinten ennek helyébe képzeljük magunkat.
b. Empátia	2. Egy új helyzetben, egy működő gondolat, lehetőség vagy elv alkalmazását jelenti.
c. Adaptáció	3. Olyan mesebeli szereplők megalkotásánál mint Hüvelyk Matyi, Pöttöm Panna, Óriás van jelen.
d. Analógia	4. Az a folyamat, amely során különböző tárgyak egyes elemeinek vagy részeinek kombinálása által egy új struktúrát hozunk létre.
	5. Lehetővé tette többek között az atom modell kidolgozását, a bolygórendszer és ennek strukturális hasonlóságai alapján.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

Anélkül, hogy egy egységes álláspontra jutottak volna a gondolkodás és a beszéd közötti viszony problemaikája számos ellentmondást szült a kutatók körében. Mégis a kutatási eredmények alapján kijelenthető, hogy a gondolkodás és a beszéd szoros, kölcsönös viszonyban áll.

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre!

- Nevezzen meg két lelki folyamatot/jelenséget melyre utalást talál a szövegben! **4 pont**
- Határozza meg három jellemzőjét az 1. pontban megnevezett lelki folyamat/jelenség egyikének! **6 pont**
- Alkosson egy példát, amelyben szemlélteti a gondolkodás műveleteinek egyikét! **4 pont**
- Érveljen körülbelül 5 sor terjedelemben azon tény mellett, hogy a mentális tevékenységek alapvető támasza a belső beszéd! **4 pont**

III. TÊTEL

(30 punct)

Olvassa el figyelmesen a következô szöveget!

...Enescu szerette a magányt - lélekben visszahúzódó; azóta egyfajta ritka lényé vált, csodálatos lélekkel. Ami a gyermek Enescunál lenyűgözött hogy ritkaság számba menő szerénységét, a művészt, dicsősége csúcsán is megőrizte. Fiatal korától Enescu az volt, ami ma is jellemzi őt: az ember aki képes a tömegeket befolyásolni. A körülötte lévő emberekkel udvarias volt, Enescu oly mértékben volt képes saját magára is összpontosítani, hogy a környezetéből senki sem tudta megzavarni lelki békéjét, egy távolságot tartott amit megkövetelt a zseniális művész magától. Ily módon fejlődött, egy olyan légkörben, ahova a taps, az öröm, a dicséret nem érhetett el. Azokban a pillanatokban eltávolodott az evilági dolgoktól és barna szemeiből inspiráló fény áradt.(...)

Magas, egészséges, teljes fizikai erejében, Enescu szentimentálisnak bizonyult, benyomásokból élt, mint azok, akik csak a szépségért léteznek. Mint minden művésznek, Enescunak is kétségtelenül szüksége volt a taps és a közönség lelkesedése által melegített koncertterem hangulatára, képes volt értékelni azt a melegséget amellyel jutalmazták. (...)

(George Enescu - în viziunea reginei Maria a României, în Tribuna - Revista de cultură – serie nouă-anul X- 1-15 octombrie 2011)

A fenti szövegből kiindulva, válaszoljon az alábbi követelményekre:

- A. Említse meg Jung C.G. elmélete alapján, George Enescu temperamentum típusát. Fogalmazzon meg a szöveg alapján két gondolatot/kijelentést, amely alátámasztja adott válaszát! **6 pont**
- B. Úgy gondolja, hogy George Enescu képes volt figyelmét összpontosítani? A szövegrészt felhasználva fogalmazzon meg egy okot, amellyel az adott választ igazolja! **4 pont**
- C. A szöveg kiemeli, George Enescu kapcsolatosan, hogy ritka szerény ember volt! Említsen meg két érvet, amely ezt a tényt igazolja! **6 pont**
- D. Mutassa be, hozzávetőlegesen fél oldal terjedelemben, George Enescu jellemét, G. W. Allport elmélete alapján, kiemelve egy kardinális és két fő vonását jellemének! **10 pont**
- E. Fogalmazzon meg egy érvet, amellyel cáfolja a következô állítást *a személyiség jellemzői olyan tulajdonságok amelyek az embernél nem alapvetőek és nem meghatározóak!* **4 pont**